

Barn- och ungdomspolitiskt program

Beslutad av kommunfullmäktige 20 november 2023, § 154. Dnr KS2023.0294

Dokumenttyp: Program

Dokumentet gäller för: Skövde kommun

Diarienummer: KS2023.0294

Giltighetstid: Till dess att nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorchef sektor medborgare och samhällsutveckling

» Program

Policy

Plan

Riktlinjer

Regler

Innehåll

Inledning	3
Vad är barn- och ungdomspolitik?	3
Vad grundar sig programmet på?.....	3
Viljeinriktningar för barn- och ungdomspolitiken.....	4
Ta vara på barn och ungas fulla potential.....	4
Synliggöra varje barn och ungdom	5
Stärkt förmåga att fatta barnrättsmedvetna beslut	5
Ansvar och genomförande	6

Inledning

Vision Skövde 2040 slår fast att i Skövde är varje människa viktig och ska kunna växa på sina villkor. För att nå visionen utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv behöver vi se barn och ungdomar som fullvärdiga medborgare. Barn och ungdomar är inte bara framtidens vuxna – de är redan idag rättighetsbärare och viktiga deltagare i utvecklingen av Skövde. Att barn och ungdomar har rättvisa och jämlika förutsättningar samt att deras egna perspektiv vägs in är avgörande för en hållbar samhällsutveckling. Genom barn- och ungdomspolitiskt program förstärker och tydliggör Skövde riktningen för det långsiktiga arbetet med att förverkliga Vision Skövde 2040.

Programmet anger den politiska inriktningen för barn- och ungdomspolitiken. I samstämmighet med policy för hållbar utveckling, politiskt program för folkhälsa och social hållbarhet syftar programmet till att stötta och vägleda det fortsatta arbetet med barn- och ungdomspolitiken i kommunen.

Vad är barn- och ungdomspolitik?

Barn- och ungdomspolitik handlar om att främja goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar genom att sätta dem i fokus vid beslut och åtgärder som påverkar villkoren i deras liv. Detta genom att väga in tre perspektiv:

Rättighetsperspektivet

– utgår från barn och ungdomars mänskliga och demokratiska rättigheter.
Här är barnkonventionen en viktig grund.

Kunskapsperspektivet

– utgår från att beprövad erfarenhet och aktuell kunskap om barn och ungdomars levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och åtgärder som rör dem.

Barn- och ungdomsperspektivet

– utgår från barn och ungdomars egna perspektiv samt deras rätt att göra sina röster hörda och få dem respekterade.

Det är viktigt att dessa perspektiv genomsyrar alla verksamheter i Skövde kommuns organisation och finns med i beslut och åtgärder. Det är även av vikt att politiker och tjänstepersoner har kunskap om barn och ungdomars rättigheter och omsätta den kunskapen i praktik.

Vad grundar sig programmet på?

Det barn- och ungdomspolitiska programmet tar avstamp i nationella mål och strategier men även i lagar. Den nationella ungdomspolitikens mål är att ”alla ungdomar ska ha goda livsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen”. På nationell nivå finns också en strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige. Barnkonventionen är även en viktig grund som genomsyrar programmet.

Som grund för programmet finns även den uppföljning och analys som gjordes av det föregående barn- och ungdomspolitiska programmet som gällde för mandatperioden 2019–2022.

Viljeinriktningar för barn- och ungdomspolitiken

Barn och ungdomar har rätt att växa upp i trygghet, respekteras och uttrycka sina åsikter. Det innebär att de ska inkluderas i frågor och åtgärder som påverkar deras liv både nu och i framtiden. Det barn- och ungdomspolitiska arbetet berör alla barn och ungdomar i åldern 0–25 år som bor, vistas eller verkar i Skövde kommun. Detta gäller oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Barn och ungdomar ska ses som en mångfald av individer – inte som en homogen grupp.

De tre viljeinriktningarna i programmet är kommunövergripande. I vissa fall krävs både intern och extern samverkan för att nå dem och ansvaret kan vila på en eller flera parter.

Ta vara på barn och ungas fulla potential

Barn och ungdomar är experter på sina egna liv och besitter perspektiv, kunskap och erfarenheter som kan bidra till att identifiera behov och lösningar. När barn och ungdomar ges möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande över beslut som påverkar deras liv stärks deras självkänsla och självförtroende. Barn och ungdomar som är delaktiga mår bättre och lär sig att deras röster och åsikter har värde och betydelse. Det främjar även deras förståelse för demokratiska processer, skapar samhällsengagemang och delaktighet i samhällsutvecklingen.

I Skövde kommun:

- har barn och ungdomar möjlighet och kunskap om hur de kan påverka i frågor som berör dem.
- blir barn och ungdomar involverade och lyssnade på.
- anpassas viktig samhällsinformation efter barn och ungdomars behov.
- är unga kommunutvecklare en brygga mellan kommunen och barn och unga.

Synliggöra varje barn och ungdom

Barn och ungdomar som växer upp i Skövde kommun ska ha goda och jämlika uppväxtvillkor. Samtidigt skiljer sig möjligheterna för en god start tidigt i livet och vissa grupper av barn och ungdomar möter särskilda utmaningar. Nationella undersökningar visar att barn och ungdomar med funktionsnedsättningar i lägre utsträckning deltar i föreningslivet. Unga HBTQI-personer och flickor mår sämre samt att barn och ungdomar med begränsade ekonomiska resurser känner sig mindre delaktiga i samhället. Utifrån detta behövs åtgärder för att barn och ungdomar ska få likvärdiga möjligheter utifrån sina olika förutsättningar. Skövde kommun strävar efter att skapa en trygg och inkluderande miljö där barn och ungdomar känner sig sedda, accepterade och respekterade för den de är. Genom att främja inkluderande verksamheter ges barn och ungdomar möjligheten att lära känna och förstå varandra samt att utveckla empati och respekt för olikheter.

I Skövde kommun:

- finns en strävan att ge alla barn och ungdomar likvärdiga möjligheter oavsett förutsättningar.
- finns inkluderande verksamheter som välkomnar alla barn och ungdomar.
- förbättras kunskapen om hur normer och värderingar begränsar barn och ungdomars likvärdiga möjligheter.

Stärkt förmåga att fatta barnrättsmedvetna beslut

Barnkonventionen har sin grund i att barn behöver särskilt skydd och har särskilda rättigheter. För att säkerställa dessa rättigheter är det nödvändigt att organisationen har kunskap om barnrättsperspektivet och tar hänsyn till barnets bästa i beslut och åtgärder som berör dem, både som grupp och som individer. Att fatta barnrättsmedvetna beslut innebär att aktivt ta hänsyn till barnets bästa och involvera barn och ungdomar i beslutsprocesser.

I Skövde kommun:

- finns kunskap om barnrättsperspektivet.
- beaktas och bedöms barnets bästa i beslut och åtgärder som berör barn och ungdomar.
- grundar sig beslut och åtgärder på kunskap om barn och ungdomars livsvillkor.

Ansvar och genomförande

Kommunstyrelsen ansvarar för att sprida kunskap om programmet och har ett särskilt uppföljningsansvar för rapportering när det gäller det barn- och ungdomspolitiska programmet. Rapporteringen ska ske varje år i kommunens årsredovisning samt en gång per mandatperiod i form av en fördjupad uppföljning och analys. I den fördjupade uppföljningen och analysen ska det framgå rekommendationer inför nästa mandatperiods utvecklingsarbete. Respektive nämnd följer upp och ansvarar för sin del av arbetet med det barn- och ungdomspolitiska programmet enligt ordinarie uppföljningssystem.